

[Poul Sørensen.]

ser med beklagelse, at man endnu slet ikke er nået til noget resultat, og jeg har ikke fornemmelsen af, at man er i gang med at løse opgaverne og finde frem til en endelig ordning. Ja, måske er man i gang med det gennem de drøftelser, der finder sted, men jeg havde gerne set, om man inden for det store område efter disse mange års drøftelser havde været længere fremme med tingene; det havde måske også medført en vis afspænding ved stillingtagen til andre problemer ude i landet.

Jeg skal ikke her ved denne førstebehandling komme ind på de mange enkeltheder. Vi har stillet 30 spørgsmål, en række af dem er blevet besvaret, og vi skal vel drøfte mange af disse ting videre i udvalget. Alle disse enkeltheder må set fra mit synspunkt hvile til udvalgsarbejdet, jeg skal blot ved denne lejlighed sige, at vi med interesse vil fortsætte det arbejde, som vi her har været i gang med. Jeg håber, at vi i løbet af forholdsvis kort tid, i hvert fald inden udgangen af indeværende folketings-samling, må kunne nå frem til det nødvendige resultat, så vi også kan komme i gang med løsningen af de mange andre problemer, som de danske kommuner må have løst, hvis de virkelig skal kunne udføre et effektivt arbejde i de kommende år.

Kirkegaard: Helt siden kommunallovskommissionen blev nedsat, har der jo landet over været en betydelig interesse for kommissionens arbejde. Med passende mellemrum blev denne interesse stimuleret, idet kommissionen valgte den fremgangsmåde at holde offentligheden orienteret om de omfattende undersøgelser, som danner grundlaget for kommissionens betænkning. Indenrigsministeren har fulgt denne tankegang op ved sidste forår at lade de to lovforslag komme til første behandling; jeg tror, det var både nyttigt og klogt.

De problemer, som kommissionen ifølge kommissoriet skulle se på, har der været en betydelig enighed om, og heller ikke under det udvalgsarbejde, som blev påbegyndt sidste sommer, er der afsløret særlig store modsætninger; for mig at se er der derfor grund til at tro, at folketinget vil være i stand til at gøre de to lovforslag færdig i indeværende samling, måske endda

i god tid, og det vil jeg på mit partis vegne meget stærkt anbefale.

Så vidt jeg skønner, føres forhandlingerne om kommunestrukturen landet over på et uhyre fornuftigt grundlag og efter en fornuftig plan, og det hvad enten forhandlingerne foregår inden for et herreds sognerådsforening eller de foregår inden for et lidt større område. Jeg mener, de pågældende myndigheder har forstået at skabe en fornuftig forhandlingsatmosfære; i denne atmosfære mener jeg at kunne spore en betydelig solidaritet imellem de kommuner, som deltager i forhandlingerne, og den solidaritet vil jeg gerne påskønne herfra. Det er et godt grundlag at arbejde videre på, når efter omstændighederne ganske godt udbyggede kommuner er villige til at gå ind i et samarbejde for at få dannet større kommuner og dermed mere ensartede og også mere bæredygtige kommuner, som vi siger. Mere ensartede kommuner er jo en forudsætning for, at vi kan nå et godt resultat i næste etape, som jo er behandlingen af byrdefordelingen imellem stat og kommune.

At en lille, ikke særlig velhavende landkommune — jeg tænker i ganske særlig grad på de vestjyske kommuner, som kun har landbruget som erhvervsgrundlag — kan have interesse i at blive koblet sammen med en kommune, der har et mere alsidigt erhvervsgrundlag, er jo en ganske naturlig ting. Men der findes også landkommuner — og jeg siger heldigvis — der uden at være store har en så god status både erhvervsmæssigt og økonomisk, at de formentlig ikke kan vinde så forfærdelig meget ved en sammenlægning med andre kommuner; når de alligevel går ind i forhandlinger med svagere stillede kommuner, mener jeg, der er grund til at påskønne en sådan indstilling; den giver, så vidt jeg skønner, løfte om, at vi når et godt resultat til sidst.

Hvis den indstilling, jeg her har nævnt, er gældende landet over, så klares problemerne fuldstændig, tror jeg, ved forhandling på frivilligt grundlag, og det er det jeg mener vi skal stile efter. De mange storkommuner, som allerede er oprettet, og de, der er under organisation, lover for så vidt godt for et resultat, inden vi når 1970. Men det er et spørgsmål, om kommunerne